

Fénykép - a magyar koronázási jelvények a Mátyás-templomban a millenniumi közszemlére tételkor

Leltári szám:	NLT 2882
Alkotó:	Weinwurm, Antal (1845 - 1925 k.) / fényképész
Készítés ideje:	1896
Készítés helye:	Budapest
Anyag:	üvegnegatív
Méret:	magasság/szélesség: 40x50 cm

Az üvegnegatív fényképfelvétel 1896. június 5-8. között készült a Mátyás-templomban, ahol a millenniumi ünnepségsorozat keretében három napra közszemlére tették a magyar koronázási jelvényeket.

A *Vasárnapi Ujság* 1896. május 31-i száma (p. 365.) így tudósított az eseményről: "Néhány nap múlva a nemzeti ünnepek új sorozata kezdődik ismét. A királyi udvar újra lejön a koronázási évforduló fényének emelésére. A főispánok, a hatóságok bandériuma gyűlnek össze, hogy hódoló menetben járuljanak a trón elé. Június 5-ikén a koronát, a koronázási jelvényeket kiveszik az őrzött helyről, s átviszik a koronázó Mátyás-templomba, ahol három napi közszemlére teszik. A magyar állam jelvénye, Szent István koronája, ugyanegy idős Szent István országgával, s ezer év múlva is ép mindenik. Június 6-ikán az új királyi palota alapkövét teszi le ő felsége 7-ikén a törvényhatóságok főispánjainak tisztelgését fogadja a felség. Június 8-ika a nagy ünnep napja, mikor a bandériumok a Mátyás-templomból átkísérik a koronát az új országházba, ahol a törvényhozás két háza ünnepi ülést tart. (...) Az ülésből visszakíséri a fényes menet a koronát a királyi lakba, ott fogadja ő felsége az országgyűlés üdvöz letét, s az erkélyről megtekinti a díszmenet elvonulását."

A *Vasárnapi Ujság* 1896. június 14-i számának képes tudósítása szerint (ld. [itt](#) - p. 390.) a koronázási jelvényeket ünnepi menetben szállították át a budai királyi palota Szent Zsigmond-kápolnája fölötti korona-teremből a Mátyás-templomba: "A koronát és a többi jelvényeket a Mátyás-templomban az ország főpapjai fogadták, s az oltár előtt állított mennyezetes emelvény alatt helyezték el. Azontúl három napig megnézhetette a közönség is. Tódult is, hogy láthassa. A koronaőrség mindig mellette maradt, a két koronaőr pedig felváltva volt jelen."

A *Fővárosi Lapok* június 6-i számának tudósítása szerint "A menetet a magyar testőrség és a koronaőrök csapata zárta be ezek a délczeg vitézek, villogó alabárdjaikkal, kettős sorfalat állottak a bíboros emelvény körül. A magyar állam drága jelvényeit erre elhelyezték az emelvényen. A középső vánkosra erősítették a koronát a bal vánkosra a királyi palástot a jobb oldalára pedig a kardot, jogart és országalmát. Mikor ez megtörtént, Schulek műépítész vörös bársonnyal bevont táblát tett az emelvény elé és arra kiterítette Szent István palástját. Az üresen maradt vánkosra a koronázási kardot tették."

(A Mátyás-templomban még egy alkalommal tették közszemlére a koronázási jelvényeket, mégpedig IV. Károly koronázását megelőzően, 1916. december 29-én a Loretto-kápolnában, amint arról a *Vasárnapi Ujság* is beszámolt - ld. [itt](#), p. 7.)

A baldachinos emelvényre helyezett koronázási jelvényekről készült felvétellel egy időben külön is lefényképezték az egyes tárgyakat. A felvételeket feltehetően az Iparművészeti Múzeummal szoros kapcsolatban álló fényképész, Weinwurm Antal készítette a Mátyás-templom királyi oratóriumának helyiségében, amint arról a háttérben látható építészeti elemek tanúskodnak. Ez utóbbi fényképek a koronázási jelvényeket bemutató díszalbum számára készültek, amelyben Kádár Gábor (1859-?) Párizsban működő, de a millennium évében Budapestre visszatért sokszorosító művész heliogravűr (fénymaratású) technikával készült fénykép-reprodukciói jelentek meg.

A nagyméretű díszalbum *A magyar koronázási jelvények: az ezredéves országos ünnepélyek alkalmából Budapesten tartott művészettörténeti congressus tagjainak emlékül ajánlja a vallás- és közoktatásügyi magyar királyi miniszter* címmel jelent meg. Bevezető tanulmányát Czobor Béla, az *Egyházművészeti Lapok* című folyóirat szerkesztője írta, s az Iparművészeti Múzeum igazgatója, Radisics Jenő rendezte sajtó alá. A magyar-francia nyelvű album az 1896. október 1-3. között Budapesten megrendezett nemzetközi művészettörténeti kongresszus alkalmából jelent meg.

Korábban csak egy alkalommal készültek fényképfelvételek a koronáról: 1880. május 9-én egy tudományos bizottság – amelynek Ipolyi Arnold, Pulszky Ferenc, Henszlmann Imre, Fraknói Vilmos és Pulszky Károly voltak tagjai – vizsgálta meg a koronát, s ekkor id. Divald Károly és fia, Divald Adolf fényképészek készítettek felvételeket a koronázási jelvényekről, Rauscher Lajos mintarajztanodai tanár pedig színes rajzokkal dokumentálta azt. Ezek litográfiai és fotótipiai reprodukciói az *Archaeologiai Értesítő* 1880. évi kötetének XXVIII. képtábláján, Ipolyi Arnold: *A Magyar Szent Korona és a koronázási jelvények története és műleírása* (Bp. 1886) című művében, valamint a Ferenc József megkoronázásának 25. évfordulójára kiadott kötetben (Latkóczy Mihály: *Korona és koronázás. Ünnepi emlék 1892. június 8-ára*. Bp. 1892) jelentek meg.

